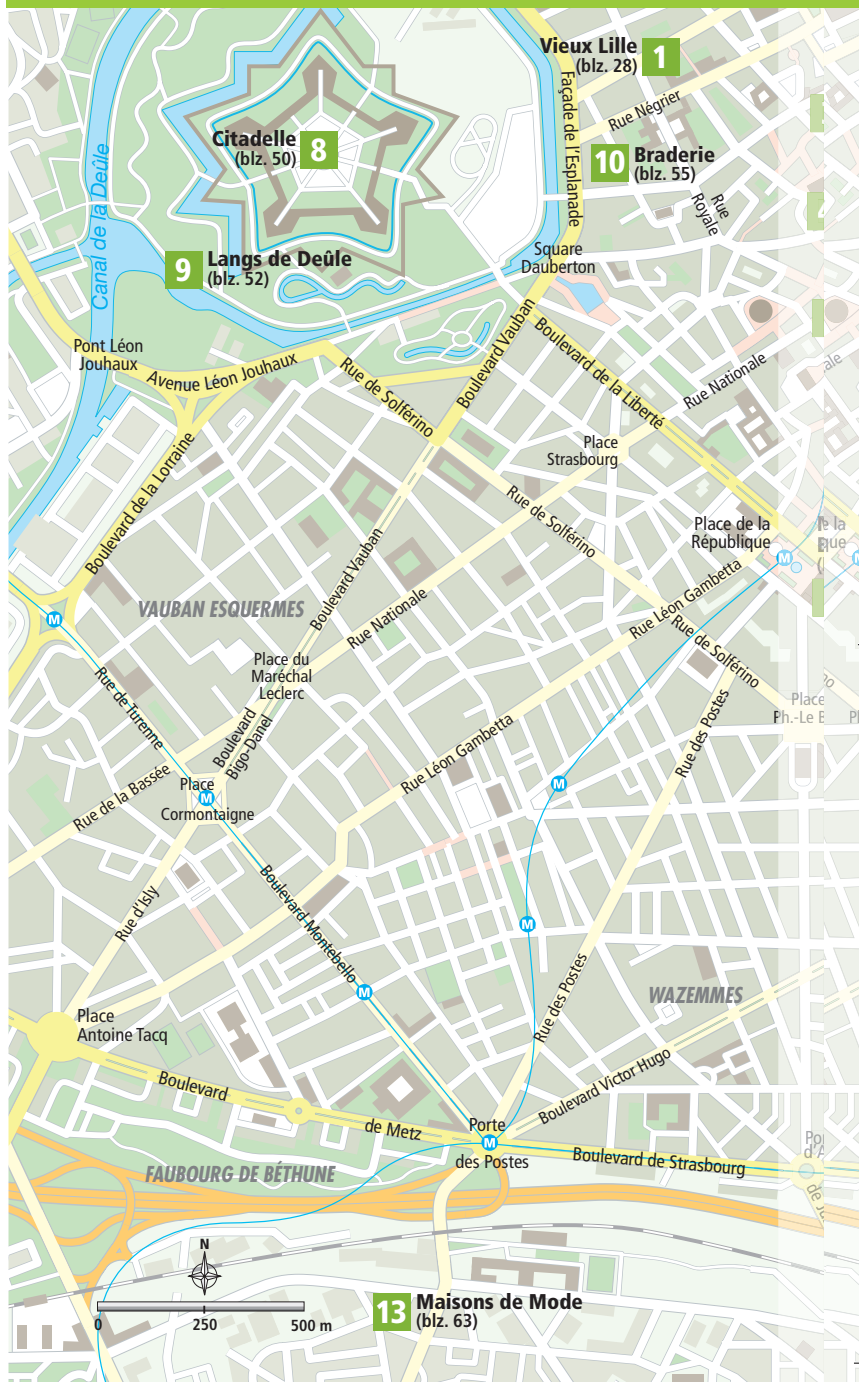

ANWBEXTRA

Lille

De 15 hoogtepunten in één oogopslag

3 Estaminets
(blz. 36)

4 Winkelen in Vieux-Lille
(blz. 38)

5 Opéra
(blz. 42)

2 Grand Place
(blz. 32)

Musée des Beaux-Arts
(blz. 48)

7

6 Stadhuis en belfort
(blz. 44)

11 Architectuur van Euralille
(blz. 57)

12 Metrostations
(blz. 60)

Roubaix – La Piscine
(blz. 66)

Muba en LaM
(blz. 69)

14

15

Welkom

Bienvenue	6
Ter oriëntatie	8
Kennismaking, Lille in cijfers	10
Geschiedenis, heden, toekomst	16
Praktische informatie	18

De 15 hoogtepunten

1 Kasseienstraatjes en koningsweelde – Vieux Lille	28
Vlaams vertier en Franse stijl bepalen het gezicht van de oude wijk.	
2 Zien en gezien worden, kopen en verkopen – de Grand Place	32
Het grote plein van Lille draagt de naam van 's lands grote generaal.	
3 Smakelijk Vlaams verschijnsel – de authentieke estaminets	36
Karakteristieke eethuizen in Lille waar de streekdis doorgaans met bier wordt weggespoeld.	
4 Een etalage van 2 km² – winkelen in Vieux Lille	38
Grote en kleine merken heel praktisch in één wijk.	
5 Van aria's tot volkszang – meer dan Opéra	42
Neem plaats op het rode pluche en kijk rond op het theaterplein.	
6 Hier huizen de reuzen van Lille – stadhuis en belfort	44
De Vlaamse art-decowolkenkrabber vormt een hoogwaardige buur voor Lydéric en Phinaert.	
7 Het kunstparadepaardje van Lille – Musée des Beaux-Arts	48
Grote vertegenwoordigers van de Europese schilder- en beeldhouwkunst en keramiek onder één monumentaal dak.	
8 Vaubans vesting – citadelle	50
De koningin der citadellen is nog steeds in functie.	
9 Rondje in het groen – langs de Deûle	52
Sporten, spelen en spelevaren in de stadslongen.	
10 Megamarkt als spil van een stadsfeest – Braderie de Lille	55
Van alles veel: een uit de kluiten gewassen jaarmarkt.	
11 Van Euralille zuidwaarts – eigentijdse architectuur	57
Waar grote namen klinken als Rem Koolhaas, Jean Nouvel en Jean-Paul Viguier.	
12 Een kijkje onder de grond – metrostations	60
Maak een rit met de onbemande metro en bekijk kunstwerken in de stationshallen.	
13 Jonge ontwerpers in de spotlights – Maisons de Mode	63
Ateliers en winkels van de nieuwe generatie designers.	

14 Droog blijven in het zwembad – topkunst in La Piscine 66
Zowel gebouw als collectie is de omweg naar de oude textielstad Roubaix ruimschoots waard.

15 Meer kunst rond Lille – het MUBa en het LaM 69
Nog twee bijzondere kunsttempels voor de ware art-a-holic in de voorsteden van Lille.

Nog meer Lille

Gebouwen, monumenten, straten en pleinen 72

Musea en galeries 76

Parken en tuinen 79

Excursies

Monts de Flandre: Bailleul, Cassel 80

Douai 81

Houplin-Ancoisne 82

Lens 83

Marcq-en-Baroeul 83

Te gast in Lille

Overnachten 86

Eten en drinken 92

Winkelen 100

Uitgaan 108

Toeristische woordenlijst 114

Culinaire woordenlijst 116

Register 118

Fotoverantwoording 121

Notities 122

Colofon 126

Paklijst 127

Extra-routes 128

► ■ ■ ■ ■ ■ Deze symbolen in de tekst verwijzen naar een plattegrond

1 Dit symbool in de tekst verwijst naar één van de 15 hoogtepunten

€! Dit symbool in de tekst verwijst naar een Waar voor je geld!-tip

Bienvenue – Welkom

Soms is het België, met Vlaamse kroegen waar vooral veel bier vloeit. Knus en met een folklore die veel lijkt op die van de noordburen. Onmiskenbaar Frans zijn de imposante gebouwen uit het classicisme en de tijd van Haussmann. In de keukens wordt van beide kanten het beste gekozen. Misschien is dat ook juist het leukste van Lille: twee werelden, in één notendop.

Ter oriëntatie

Lille ligt maar net over de Belgische grens in Frankrijk. De stad is direct vanuit Amsterdam bereikbaar per trein; het centrum bevindt zich bovendien heel dicht langs de rondweg, waarop de A1, A22 en A25 aansluiten.

Vlaams en Frans

Voordat Lille werd ingelijfd bij Frankrijk, maakte het deel uit van Vlaanderen, Bourgondië en ook nog even van Spanje. Dat is terug te zien in de bouwstijlen en eetgewoontes. Soms waant u zich dan ook in een Vlaamse stad, dan weer onweerlegbaar in een Franse.

De stadswijken in een notendop

De wijken die voor toeristen interessant zijn, liggen ingeklemd tussen de stations (Euralille en Lille Flandres) aan de oostkant, en de rivier de Deûle aan de westkant.

Vieux Lille (► D-E 2-3, 1 3 4) ligt ten noorden van de Grand Place. In deze wijk zijn de oude pandjes veelal ingenomen door winkels, cafés en restaurants. Hier komen de toeristen bij uitstek op af, maar ook de Lillois zijn er vaak te vinden. Een historisch bijzonder pand is er het Hospice Comtesse; hier werd in de middeleeuwen een gasthuis gevestigd, waarvan nog delen te zien zijn en waar een kleine maar mooie collectie oude meesters is te bewonderen.

Het centrale ontmoetingspunt is de **Grand Place** (► E 4, 2). Daaraan staat nog het zeer oude beursgebouw, dat een spil vormde in de wordingsgeschiedenis van de stad: Lille is in hoofdzaak door handel groot geworden. Op het plein vindt u volop – verwarmde – terrassen. Die waaieren naar alle rich-

tingen uit. Aan de noordoostkant van de Grand Place ligt nog een tweede groot en aantrekkelijk plein, de Place du Théâtre, met de Opéra 5.

Het echte **Centre** (► E-F 4-5) is de door winkelketens gedomineerde wijk ten zuiden van de Grand Place. Aan een groot plein in deze wijk staat zowel het gebouw van de Préfecture, waarvandaan regio en provincie worden bestuurd, als het **Musée des Beaux-Arts** 7, een van de voornaamste musea van het land. Het stadsbestuur zetelt in het **Hôtel de Ville** 6, oostelijk van het museumplein. Het is gemakkelijk te herkennen door de belfort in art deco. Diverse wegen komen er samen bij de Porte de Paris: in de 17e eeuw in zijn huidige vorm geplaatst, maar al veel eerder stadspoort.

Van groot belang in de stadsgeschiedenis is de **Citadelle** (► C 3, 8). In opeenvolgende eeuwen is daar geregeld aan verbouwd. In hoofdlijnen is nog altijd de hand te herkennen van de belangrijkste bouwmeester van de Franse vestingwerken: Vauban. Hij kreeg van de Zonnekoning opdracht de nieuwe grens van het koninkrijk van een gedege versterking te voorzien. Het bastion wordt door een aangenaam stadspark, met dierenpark, omgeven.

Euralille (► F-G 3-4, 11) is de moderne wijk die ontstond rond het treinstation Lille Europe, dat een belangrijke strategische halte vormt tussen Nederland/België en Frankrijk, maar ook met Groot-Brittannië. Eind 20e en begin 21e eeuw verzezen hier kantoren, winkels, hotels, uitgaanscentra en woonblokken, ontworpen door toonaangevende architecten als Rem Koolhaas, Jean Nouvel en Christian de Portzamparc.

Het overdekte winkelcentrum van Eurallille huisvest een honderdtal winkels en een reeks restaurants.

Ten zuiden van de wijk Centre, maar nog binnen de ringweg, ligt een volkswijk, **Wazemmes** (► D-E 6-7). Daar komt een mengeling van culturen samen op de markt, in de bazars en de discountwinkels. Van 1869 dateert daar een indrukwekkend complex: de oude hallen, waar nog vrijwel dagelijks een markt is. Verder zuidwaarts, aan de overzijde van de ringweg, verdient **Lille-Sud** aandacht voor wie in mode is geïnteresseerd. Een dozijn boetieks/ateliers **13** (► C 8) laat hier zien wat de nieuwe generatie ontwerpers bezighoudt.

Lille-metropool

De metro van Lille maakt ook een paar bijzondere attracties in de directe omgeving eenvoudig bereikbaar.

Liefhebbers van schilder- en beeldhouwkunst vinden in **Roubaix** een bijzondere collectie in een heel onalledaagse entourage: een voormalig zwembad (Musée La Piscine, **14**; ► kaart 3 C 1). Enkele decennia geleden sloten er de laatste textiel fabrieken van Roubaix. Een weeffabriek werd industrieel museum. De textielkunst wordt in ere gehouden door de nieuwe generatie modeontwerpers (**13**, blz. 63).

Ook uitstekend per metro bereikbaar is het MUba **15**, het Musée des Beaux-Arts van **Tourcoing** (► kaart 3 C 1), waar kunstenaar Eugène Leroy een centrale rol heeft.

Na een metro – plus bus – of fietsritje komt u bij het museum voor moderne kunst LaM **15** in **Villeneuve-d'Ascq** (► C 2). Het wordt omgeven door een beeldentuin; nog meer groen biedt het omringende grote park.

Lille: een stad van oud en nieuw; het ovale complex is de Zénith Arena

Kennismaking, Lille in cijfers

Lille Culturele Hoofdstad

Als Culturele Hoofdstad van Europa in 2004 trok Lille volop de aandacht. Niet langer was het alleen de stad waar men – op weg naar Parijs – met een boog omheen reed.

Naar schatting komen jaarlijks ongeveer 800.000 toeristen naar Lille. Die komen er in een aantal gevallen voor speciale manifestaties: de grote braderie begin september of andere stadsfeesten. Daarbuiten blijft het over het algemeen een vrij rustig provinciestadje, al heeft het de oppervlakte van een heuse metropool. Lille Metropole omvat maar liefst 85 steden.

Bienvenue chez les Ch'tis

Veel aandacht kregen Lille en omgeving bij het uitkomen van de film *Bienvenue chez les Ch'tis* in 2008, van regisseur en acteur Dany Boon. De hoofdperson wordt er van de Provence overgeplaatst naar Bergues, in het 'barre en barbaarse' noorden. Heel karikaaturaal worden de Franse Vlamingen er neergezet als boerse, onnozele en friet etende alcoholisten. Wel van het type ruwe bolster blanke pit. Blijkbaar hebben zowel – veel – Fransen als Nederlanders dezelfde vooroordelen over Vlamingen. (En wat te denken van de Vlamingen zelf? Lees er Dimitri Verhulst maar eens op na!) Toch of juist daardoor is het een succesvolle en in elk geval vermakelijke film geworden waarin het Frans-Vlaamse dialect van de streek valt te beluisteren – meestal niet te verstaan en gelukkig ondertiteld. Een van de filmlocaties was Morel et Fils (blz. 93) aan de Place du Théâtre.

In het achterland kunt u de taal van de Ch'tis vooral nog horen in carnavals-

liederen, in plaatsen als Cassel, Steenvoorde en Hondshoote.

Eiland of lelie

De stad is gesticht onder de Romeinse naam *Ad Insulam*, letterlijk: op/bij het eiland. In het Oud-Frans werd dat vertaald als *à l'isle*. Dat werd in het moderne Frans Lille. De Vlaamse etymologie heeft een vergelijkbare voorgeschiedenis. Ter ijs(s)el, uitgesproken als *ter isel*, was de Middel-Nederlandse vertaling, in het Nieuw-Nederlands inmiddels uitgesproken tot en geschreven als *Rijssel*. In het West-Vlaamse dialect is nog steeds een i te horen in Rijsel.

Moerasstad

Het oorspronkelijke stadswapen van Lille was een moeras-iris (goud op een blauwe achtergrond). De latere aanpassing zou het gevolg zijn van een uitspraak van Lodewijk XIV; hij bracht de naam Lille in verband met de lelie. De Franse lelie (*fleur-de-lys*) prijkt sindsdien in het wit op een helderrode achtergrond, op wapens en vlaggen op het stadhuis en op tal van andere ambtelijke gebouwen. Maar die 'verwarring' heeft nauwelijks concrete consequenties gehad. Het symbool is in feite een gestyleerde iris, in het Nederlands weliswaar *Iis* genoemd, maar in het Frans is de *lys* echt een lelie.

Universiteitsstad

Met maar liefst 100.000 studenten is Lille de derde universiteitsstad van Frankrijk, na Parijs en Lyon. Verschillende universiteiten en faculteiten liggen verspreid over de stad en randgemeenten. Grote takken zijn *life sciences*, technologie, rechtsgeleerdheid, politicologie,

gie en geneeskunde. De basis hiervoor werd gelegd in Douai, waar Filips II, koning van Spanje, halverwege de 16e eeuw een universiteit stichtte, gericht op theologie, rechten, geneeskunde en vrije kunsten. Drie eeuwen later nam Lille het roer over. Louis Pasteur was er hoogleraar scheikunde.

Eurometropool

Lille is al sinds mensenheugenis een belangrijk kruispunt van wegen, waterlopen en – later – spoorlijnen. Die infrastructuur liet de stad tot een belangrijk economisch centrum uitgroeien. Dankzij de tunnel tussen Calais en Dover, waarvoor de beslissing uiteindelijk door first lady Margareth Thatcher en president François Mitterrand werd genomen, profiteerde Lille als belangrijke halte tussen Londen, Parijs en Brussel. Voor die positie was ook Amiens in de strijd, maar door inbreng van met name voormalig minister-president en zittend burgemeester van Lille Pierre Mauroy en toenmalig minister-pre-

sident Jacques Chirac, werd het pleit voor Lille beslecht.

Het TGV-station werd in de stad gebouwd en niet – zoals uit budgettaire en praktische overwegingen vaak gebeurde – daarbuiten.

In het station Lille Europe stoppen TGV en Eurostar. Het complex is ontworpen door de Nederlandse architect Rem Koolhaas. Daar vlakbij bevindt zich een tweede station: Lille Flandres, een kopstation, waar treinen elders uit Frankrijk en ook uit de Belgische steden Kortrijk en Doornik stoppen.

Handel

De strategische ligging aan waterlopen en wegen maakte Rijsel al in de middeleeuwen sterk. Een uitvloeisel van deze handelspositie zien we nog steeds in de randgemeenten. De metropool is vestigingsplaats van grote postorderbedrijven als La Redoute, Phildar en Les 3 Suisses. Hoofdzetels zijn er te vinden van winkelketens als Auchan, Decathlon en Bonduelle en ook is er een Heinekenvestiging. Het water speelt nog altijd een rol: Lille bezit de derde binnenhaven van Frankrijk.

Het wapen van Lille, met de Franse lelie

Braderie

Een groot uitvloeisel van de handelende Rijselaren is de *Braderie de Lille*, in het eerste weekend van september. Dan transformeert de stad zich tot één grote markt. De traditie daarvan komt voort uit de 16e eeuw. Bedienend personeel mocht het surplus aan huishoudelijke artikelen en textiel van hun meester doorverkopen. Speciale vergunningen werden afgegeven om daarbij horeca te bedrijven: grote vleesspitten voor het hongerige publiek. Bij het kopen en eten hoorde nog een extra vorm van vermaak: de kermis. Ook die ontbreekt tijdens de braderie niet. Buiten het septemberhoogtepunt staan er veel meer markten op

Kennismaking, Lille in cijfers

de agenda, variërend van streekmarkten tot brocante.

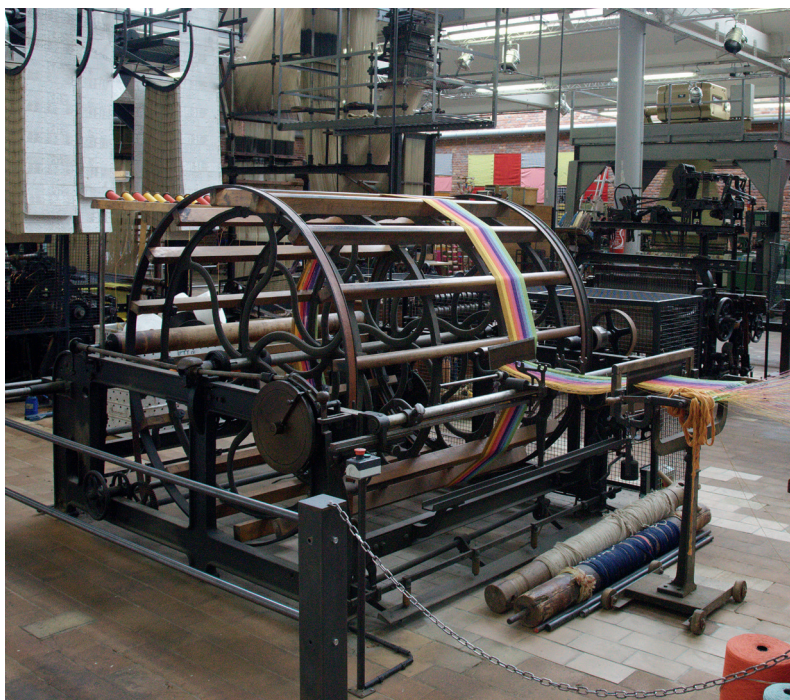
Reuzenfeesten

Typische streekfeesten zijn de carnavaleske optochten met de reuzen. Ze zijn te vergelijken met de reuzenstoeten in België (bijvoorbeeld in Gent, Aalst en Lier). Als fenomeen deden de reuzen aan het begin van de 16e eeuw onder Karel V hier hun intrede – in Portugal en Spanje waren ze al eerder een bekend verschijnsel. Legendarische figuren werden er letterlijk opgeblazen. Als poppen worden ze op hoogtijdagen meegedragen, niet alleen tijdens het carnaval. De reuzen van Lille zijn de stichters van de stad: Lydéric en Phinaert (6, blz. 44-45).

Textiel

Weverijen en lakenhandel in Noord-Frankrijk groeiden uit tot een sterke textielindustrie. Vooral Roubaix stond in de 19e eeuw vol weeffabrieken; de laatste verhuisde in 2011 uit de stad. Met zoveel materiaal direct voorhanden ontpopte Roubaix zich als broei- nest voor nieuwe generaties mode-ontwerpers. Daarvan zien we zowel in Roubaix als in Lille-Sud de resultaten. Parijs mag dan de grote Franse mode- stad blijven, in en rond Lille barst het van de creativiteit. Het aantal Maisons de Mode (13, blz. 63) is tot op heden nog vrij beperkt, maar achter de schermen schrijft de regio nog altijd textielgeschiedenis. Heel veel ontwerpen verschijnen op beurzen in Parijs

De laatste weeffabriek van Roubaix, die nu industrieel museum is

en Londen. Voor wie mode op de voet volgt, is het zeker een aanrader hier verder in te duiken.

Weekendje winkelen

Met zo'n voorgeschiedenis is het geen wonder dat winkelen de grote trekpleister is van Lille. Exclusieve merken, zowel van gevestigde ontwerpers als aankomend talent, maken het winkelen er een unieke beleving – al ontbreken de grote warenhuizen en ketens er niet. Behalve op het gebied van mode kunt u ook uitstekend terecht in originele interieurzaken.

Lille laat zich er graag op voorstaan dat het met Parijs vergelijkbare kwaliteiten heeft, maar dan op een oppervlakte van slechts twee vierkante kilometer.

Estaminets

Lille laat ook in de keuken zien dat het een multiculturele stad is. Vlaamser dan Vlaams zijn er de estaminets: eetcafés met nostalgische inrichting als rustiek houten meubilair, kanten kleedjes en oude serviezen. De omvang van de maaltijden kan verschillen, maar allemaal hebben ze Vlaamse stoofpotten op de kaart, bereid volgens eeuwenoud recept, sommige met een hedendaags tintje.

Frans en nieuw-Frans

Waar moules-frites of steak-frites wordt aangeprezen, hebt u met een Franse invulling van doen. Het hogere culinaire segment is in Lille eveneens uitstekend vertegenwoordigd, waarbij de prijs-kwaliteitverhouding doorgaans gunstig is. In de etnische keukens zijn vooral Noord-Afrikaanse geuren en smaken terug te vinden. Over keuze valt niet te klagen: Lille telt 900 restaurants waarvan 600 met terras ...

Gastvrijheid

Ook het hotelaanbod is groot. Alleen tijdens en rond de braderie en andere grote evenementen is het moeilijk in de stad een – betaalbare – kamer te vinden. Het loont de moeite om tijdig te reserveren, omdat de reeks originele adressen echt kleinschalig is. Een selectie daarvan vindt u achterin deze gids: logeren in een 19e-eeuws herenhuis met modern design of juist klassieke inrichting. U geniet er van een verzorgd huiselijk ontbijt – inbegrepen in de kamerprijs – in tuinkamers of in een trendy keuken. Heel speciaal zijn in Lille twee voormalige kloostercomplexen. Tussen de uitersten van vrij eenvoudige en luxeaccommodatie vindt u een uiteenlopend aanbod comfortabele hotels en motels, zowel strategisch bij het station gelegen als in het centrum of juist aan uitvalswegen.

Kennismaking, Lille in cijfers

Rode 'witte' fietsen

De kleine afstanden maken Lille goed te voet te doorkruisen. Maar net even sneller of aangener is het soms om de fiets te nemen. Juist voor korte trips staan er op tal van plaatsen rode fietsen ter beschikking. Het eerste halfuur is het gebruik van de fiets gratis; zie ook blz. 20.

Parijs-Roubaix

Slechts op een paar plekken in Lille roept het plaveisel beelden op van de roemuchte wielervedstrijd Parijs-Roubaix. Wie in de sporen van Jan Raas en Tom Boonen de kasseien van deze Hel van het Noorden in de benen wil krijgen, rijdt eenvoudig naar buurgemeente Roubaix. De officiële koers vindt plaats op de zondag van het tweede weekend van april. Overigens is de bijnaam ontstaan in 1919, toen een journalist in het door jaren van oorlog verwoeste gebied reisde. Uitnodigender klinkt 'De Koningin der Klas-

siekers', maar dat is wel heel elegant voor de ofwel stoffige dan wel door regen spekgladde kasseienrace.

Urban running

Steeds meer reizigers willen onderweg hun sportieve patroon van thuis niet doorbreken. Als u gewend bent driemaal per week – of zelfs dagelijks – hard te lopen, voelt het niet goed daar van af te wijken. Waar uw basis ook is, in Lille bent u nooit echt ver van een parcours. Diverse stadsparken bieden mogelijkheden, maar het geschiktst is het citadelpark. Loop er naar keuze de binnen- of buitenring of volg de Deûle.

Bouwwerkzaamheden

Een grote renovatieronde van de stad ging vooraf aan 2004, het jaar dat Lille Culturele Hoofdstad van Europa was. Maar zoals het met oude steden gaat: geregeld moet er gesleuteld worden aan ondergrondse leidingen, muren, wegen en bestrating. De Grand Place

Feiten en cijfers

Bevolking: 228.000 inwoners, daarmee de 10e stad van Frankrijk; de metropool (waaronder de voorsteden Roubaix, Villeneuve-d'Ascq en Tourcoing) telt er 1,15 miljoen en is de 4e agglomeratie, na Parijs, Lyon en Marseille. In Lille Métropole is 36% van de bevolking jonger dan 25 jaar.

Naam: de Vlaamse naam voor Lille is Rijsel.

Grootte: de oppervlakte bedraagt 34,83 km².

Ligging: Lille ligt in het uiterste noorden van Frankrijk, dicht bij de Belgische grens, op 15-45 meter hoogte. Erdoorheen stroomt de rivier de Deûle, die net over de Belgische grens in de Leie vloeit.

Bestuur: Lille is de hoofdstad van de regio Nord-Pas de Calais (4 miljoen inwoners).

Economie: van oudsher heeft Lille een belangrijke textielindustrie. Tevens bezit Lille de derde binnenhaven van Frankrijk en zijn er veel hoofdzetels van internationale bedrijven gevestigd, waaronder Auchan en Décathlon, en grote postorderbedrijven als La Redoute en Les 3 Suisses; de stad is van groot belang voor het verzekerings- en bankwezen, de voedingsmiddelenindustrie (Bonduelle, Heineken) en elektronica.

Universiteit: met 100.000 studenten is Lille na Parijs en Lyon de derde universiteitsstad van het land.

De wijk Euralille staat vol interessante hedendaagse architectuur; hier Le Vérose, van architect Dominique Perrault

is in 2012 opgepoetst: het plein is opnieuw betegeld en de terrassen zijn van nieuwe, uniforme parasols en terrasverwarming voorzien.

Tussen de eeuwenoude panden van Vieux Lille staat er altijd wel een in de steigers. De metrolijnen worden geïntensiveerd en daarvoor de stations aangepast. Maar vooral ten zuiden van het station zullen de komende jaren de bouwwerkzaamheden omvangrijk zijn. Euralille 1 en 2 zijn voltooid, Euralille 3 krijgt steeds verder vorm. Daar staat het stadse wonen in een eigentijds jasje centraal. Fabrieksterreinen zijn geslecht, wegen omgelegd. De werkelijkheid is daar nogal eens anders dan dat de laatste plattegronden aangeven.

Architectuur

Met de citadel laat Lille een bijzonder bouwtechnisch staaltje zien. Voor wie in architectuur en stadsvernieuwing is geïnteresseerd, valt er diverse eeuwen bouwen en plannen te bekijken.

De oude stadsomwallingen werden verlegd, uitgebreid, een deel daarvan heeft inmiddels weer plaatsgemaakt voor een volgende bouw. Fabrieksterreinen verschenen en verdwenen, veel smalle straten werden brede boulevards. En als teken dat Lille met de tijd is meegegaan, torent er glanzende hoogbouw van beroemde architecten als Rem Koolhaas en Jean Nouvel bovenuit.

Onbemande metro

In 1983 introduceerde Lille een bijzonder type metro: het besturen vindt namelijk onbemand plaats. De voertuigen zijn van het type VAL: *Véhicule Automatique Léger*, licht en automatisch. De vrij smalle toestellen rijden op luchtbanden. Het netwerk is intussen uitgebreid tot een zestigtal stations, waarbij randgemeenten tot aan de Belgische grens zijn inbegrepen. Een aantal stations bevat uiteenlopende, bijzondere kunstwerken (12, blz. 60).

Geschiedenis, heden, toekomst

De eerste vermelding van Lille is op een oorkonde uit 1066, toen een schenking plaatsvond door de graaf van Vlaanderen aan het kapittel van Sint Pieter. Die kloostergemeenschap was enkele jaren eerder gesticht. Toen werd gesproken van *Isla*, afgeleid van het Romeinse *insula* (eiland). De nederzetting lag strategisch aan het riviertje de Deûle, op zich klein, maar een belangrijke verbindingsader. Stroomafwaarts voerde die naar de Leie en de rijke Vlaamse handelssteden, stroomopwaarts naar de Champagnestreek waar grote markten werden gehouden. De schepen werden er gelost en een eindje verder weer geladen. Van een haven groeide 'Isla' uit tot een handelsplaats. Veel andere plaatsen in de omgeving zijn gegroeid uit religieuze goederen: kloosterorden van cluniacenzen en cisterciënzers legden er de basis voor de landbouw.

Vlaamse hoofdstad

Rijsel (zie over de naamgeving ook blz. 10) werd een stad in het graafschap Vlaanderen. Maar het bleef een geliefd en gewenst bezit bij de koningen van Frankrijk. De Fransen namen bij de Slag bij Bouvines in 1214 de graaf, Ferdinand van Portugal, gevangen. Zijn toen 14-jarige echtgenote Johanna nam het bestuur van het graafschap over; ze koos Rijsel als haar verblijfplaats.

Het Franse leger nam uiteindelijk in 1297 bezit van de stad, nadat de inwoners ondanks verwoed verzet het onderspit moesten delven. Volgens overleveringen zouden ze daarbij een kudde varkens hebben ingezet om de Franse aanval af te slaan. In de folklore verschijnen nog geregeld varkens

op het toneel. Enige jaren later werd de stad met de rest van Picardisch-Vlaanderen deel van Frankrijk. Filips de Stoute kreeg het gebied eenvoudiger in handen. Hij trouwde in 1369 met Margaretha van Male, de laatste gravin van Vlaanderen; bij het overlijden van (schoon)vader Lodewijk van Male in 1384 werd Rijsel Bourgondisch.

Bourgondiërs

Een welvarende periode brak aan. De stad hoorde met Dijon en Brussel tot de geliefde residenties van de Bourgondische hertogen. Filips de Goede liet zich tijdens zijn reizen op eigen grondgebied vergezellen door een hofhouding van 1200 personen. Daarvoor liet hij in 1453 het enorme Rihourpaleis bouwen.

Gouden eeuw

Na het overlijden van Karel de Stoute in 1477, op het slagveld bij Nancy, erfde diens dochter Maria van Bourgondië zijn grondgebied. Door haar huwelijk met de Habsburgse Maximiliaan van Oostenrijk, erfgenaam van de Duitse keizer, kon de Fransen het hoofd worden geboden. De huidige regio Nord-Pas de Calais, toen bestaande uit Artesië, Zuid-Vlaanderen en Zuid-Henegouwen, maakte hierna deel uit van de Nederlanden. De kerngebieden van Bourgondië vervielen aan de Franse kroon. (Keizer) Karel V, kleinzoon van Maria van Bourgondië, was niet alleen een succesvol regeerder, tijdens zijn langdurige bewind bloeiden ook de kunsten en wetenschappen op. Een getuigenis van deze gouden eeuw in Rijsel is de Oude Beurs. Omdat zoon Filips II in de eerste plaats koning van Spanje was (zijn moeder was Johanna van Cas-

tilië), werden de Nederlanden die hij van zijn vader erfde de Spaanse Nederlanden genoemd. Hij liet de protestanten aanpakken; dat leidde tot opstand en de Tachtigjarige Oorlog (1568-1648).

Definitief Frans

De Franse koning Lodewijk XIV zag in 1667 zijn kans schoon om de heerschappij over Rijsel en omringend gebied over te nemen. De stad kreeg een Frans-classicistisch uiterlijk. Uit deze periode stammen ook de citadel en het het Quartier Royal. De oude stad werd voor een groot deel gerenoveerd. Bij het Verdrag van Utrecht (1713) werd de Franse noordgrens vastgelegd.

Opkomst van de industrie

De macht van de zeer ondernemende bourgeoisie nam sterk toe. Daardoor kon de stad tot een invloedrijk industrieel centrum uitgroeien. Nog op oude economische pijlers rustte de textielindustrie, daarnaast werd metaal- en chemische industrie ontwikkeld.

De stad groeide en randgemeenten werden geannexeerd. Van de welvaart in de 19e eeuw dateren de boulevards –zoals in Parijs in Haussmannstijl – en pleinen; ook het Palais des Beaux-Arts en de faculteiten verzezen.

Afbraak en opbouw

Tijdens de Eerste Wereldoorlog, *La Grande Guerre*, had de stad zwaar te lijden. In het daaropvolgende decennium raakte de textielindustrie in het slop, met een genadeslag in de jaren 80-90, toen bovendien de steenkoolwinning in de regio werd stopgezet. Sindsdien heeft de stad nadrukkelijk voor de dienstensector gekozen. Kantoren kwamen op de plek van fabrieken, en er werd hard aan de infrastructuur gewerkt, waar de HSL Lille-Parijs een groots voorbeeld van is. In 2004 vond Lille erkenning als Culturele Hoofdstad van Europa. De moderne wijken Euralille en Lille-Sud vormen de symbolen voor het vertrouwen van de stad in de toekomst.

Porte de Roubaix, waar tot 1966 de trams doorheen reden

Praktische informatie

Reizen naar Lille

Met het vliegtuig

Het vliegveld van Lille-Lesquin ligt 10 km van het centrum. Er zijn vluchten met Air France, EasyJet en Ryanair, maar geen directe verbindingen met Nederland of België. Dat zou overigens ook weinig reistijdwinst opleveren. Hooguit komt een vlucht in aanmerking als u na en/of voor verblijf in Lille nog een andere Franse of mediterrane bestemming zou willen aandoen (www.lille.aeroport.fr).

Er is een pendeldienst (*navette*) tussen het centrum (vlak bij Euralille) en de luchthaven, duur circa 20 minuten, prijs € 8 enkele reis, € 10 retour.

Met de trein

Lille profiteert volop van het strategische spoorwegnet. Er gaan dagelijks twee directe treinen tussen Amsterdam en Lille (2 uur 35 min.), via Brus-

sel hebt u keus uit meer lijnen. Tussen Brussel en Lille gaan er 14, reisduur 35 minuten. Eurostartreinen rijden in 1 uur en 20 minuten tussen Lille en Londen. Vanaf Lille is het 1 uur per TGV naar Parijs – er gaan ruim 20 treinen per dag, in Lyon bent u in 3 uur, en in Marseille in 4 uur en 45 minuten.

De TGV's op de lijn Brussel-Parijs en de regionale treinen stoppen op het station Lille Flandres. De Eurostar (Brussel) en TGV naar andere Franse bestemmingen gaan via het station Lille-Europe. Beide stations liggen dicht bij elkaar. Zie voor de exacte dienstregelingen www.ninternational.nl, www.voyages-sncf.com en www.eurostar.com.

Met de auto

Vanuit Nederland rijdt u via Antwerpen en Gent over de A22/E17; afstand vanaf Utrecht 250 km. Antwerpen ligt 125 km van Lille, Gent 75 km en Brussel (A27/E42) 110 km. U gaat daarbij niet over

Duurzaam reizen

De goede bereikbaarheid van Lille met de trein geeft uw reis een groen tintje. Eenmaal in Lille kunt u lopend goed uit de voeten. Er staan u bovendien volop fietsen ter beschikking: de vooral voor korte ritjes voordelige V'Lillefietsen vindt u op diverse fietsparkeerplaatsen in en buiten het centrum, tot bij de stations van de randgemeenten Roubaix, Tourcoing en Villeneuve-d'Ascq. Voor stadsrondritten bieden fietstaxi's hun diensten aan; ze staan meestal bij het toeristenkantoor voor het Palais Rihour. Ook een groene optie is gebruikmaken van de navettes, de kleine busjes in Vieux Lille; evenals de stadsbussen rijden die op gas. Grotere afstanden gaan eenvoudig, voordelig, snel en schoon met de metro.

De streekmarkten – op de Place du Concert en in Wazemmes – bieden uitstekende mogelijkheden om de smaak van de streek te leren kennen. In estaminets staat de streekkeuken centraal. De afgelopen jaren verschenen ook meer ideologische horeca-adresjes met een hoog duurzaamheidsgehalte; zie blz. 93.

tolwegen. Naar Parijs is het vanuit Lille nog 220 km, reken dan op circa € 15 tol (*péage*).

Verkeersregels: op snelwegen is de maximumsnelheid 130 km/u (110 km/u bij nat wegdek), op autowegen 110 (90) km/u, op andere wegen 90 (80) km/u en binnen de bebouwde kom 50 km/u. De alcohollimiet is 0,5 promille.

Wie korter dan een jaar over een rijbewijs beschikt, mag niet harder rijden dan 90 km/u.

Wegenwacht: op snelwegen kunt u via praatpalen hulp invoeren, op autowegen vraagt u via tel. 0800 08 92 22 om assistentie (*SOS Dépannage*).

Met de bus

Eurolines rijdt één- tot driemaal daags vanuit Amsterdam, Den Haag, Rotterdam en Breda naar Lille, per retour vanaf € 23; www.eurolines.nl. Er zijn de afgelopen jaren diverse maatschappijen op deze lijn gaan rijden: Megabus (nleu.megabus.com), Flixbus (www.flixbus.nl) en Ouibus (nl.ouibus.com). Van Amsterdam naar Lille bedraagt de reisduur tussen de 4,5 en 6,5 uur, prijs voor een enkele reis vanaf € 9.

Douane

Reisdocumenten: voor toeristen uit de Europese Unie is een geldig identiteitsbewijs voldoende. Kinderen moeten een eigen legitimatiebewijs hebben. Zorg dat u uw identiteitsbewijs steeds bij u hebt, dat is verplicht en bovendien wordt het u bij fietsverhuur en meestal ook bij inchecken gevraagd.

In- en uitvoerbepalingen: contante geldbedragen boven de € 10.000 moeten mondeling worden aangegeven. Ingezetenen van de Europese Unie mogen onbepaald goederen voor eigen gebruik uitvoeren (800 sigaretten, 10 l alcoholische dranken met meer dan 22% alcohol, 10 l met minder dan 22% alcohol, 90 l wijn of 110 l bier).

Routelijnen en rijdschema van bus (ook de Citadine), tram en metro maar tevens de mogelijkheden voor fietsverhuur en informatie over de Park & Ride-parkeerplaatsen (*Parcs relais*), staan in detail op www.transpole.fr.

Losse kaartjes voor metro, bus of tram kosten € 1,60, een boekje (*carnet*) met tien ritten (door meer personen te gebruiken) € 14. Een dagpas (*Pass'Journée*) kost € 4; een avondkaartje (*Pass'Soirée*, vanaf 19 uur) € 2,20. Voor ritten van maximaal drie haltes – inclusief vertrekhalte – kunt u een *Ticket ZAP* kopen voor € 1, uitsluitend geldig in metro, tram en navette. Denk eraan om van tevoren gekochte kaartjes af te stempelen (*composter*) voor u instapt.

Een grotere hoeveelheid van de hierboven genoemde goederen en het invoeren van auto's of motoren zijn aan accijns onderhevig; zie www.belastingdienst.nl.

Reizen in Lille

Met de auto

Er zijn voetgangerszones en (smalle) straten met eenrichtingverkeer, maar schrikbarend druk is het verkeer in Lille niet.

Parkeren: in Lille kunt u buiten de stadskern gratis parkeren op de parkeerplaatsen van zes metrostations. Dat zijn Porte d'Arras, Porte des Postes, CHR B-Calmette, in deelgemeente Lomme (station St-Philibert) en Villeneuve-d'Ascq (stations Les Prés en 4 Cantons). Hiervandaan neemt u de metro.

Een grote en voordelige parkeerplaats pal tegen het centrum is Champ de Mars (€ 4 / 24 uur, € 2 / 3 uur). Eventueel kunt u hier de gratis pendelbus ne-

Praktische informatie

City Pass Lille Métropole

Naar keuze hebt u met de City Pass € voor 24, 48 of 72 uur (€ 25-35-45) gratis toegang tot 27 toeristische attracties in Lille en voorsteden; bij de beschrijving van deelnemende instanties staat vermeld 'City Pass'. Tevens hebt u met de City Pass een gratis vervoerbewijs voor reizen met metro, tram en bus in de stad. Bij de 72-uurpassen is onbeperkt reizen met TER en SNCF in heel Nord-Pas de Calais inbegrepen, plus entree tot attracties in de regio.

men, de *Citadine*. Deze bus rijdt tussen 7 en 21 uur elke 10-20 minuten, op zondag elke 24 minuten. Haltes vindt u in het centrum, in Euralille en ook bij enkele metrostations, waaronder Porte de la Poste. Gebruik van de *Citadine* is bij het parkeertarief inbegrepen. In het centrum is parkeren ook mogelijk maar duurder. Aan de randen, zoals in het Quartier Vauban, geldt over het algemeen alleen overdag betaald parkeren.

Met de metro

De metro is een opvallende 'verschijning' in Lille (12, blz. 60); de onbemande elektrische voertuigen duiken geregeld bovengronds op. Er zijn twee lijnen, in bedrijf van 5.15 uur tot iets na middernacht. Het netwerk vertoont een witte vlek in de oude stad; voor bezoek aan Vieux Lille zijn Rihour en Gare Lille Flandres de aangewezen metrostations.

Met de bus

Ook in bussen zijn de metrokaartjes geldig. U moet de kaartjes in de bus en bij het overstappen opnieuw afstempen. In Lille en randgemeenten rijdt een zestigtal buslijnen.

Een rondje Vieux Lille rijden van maan-

dag t/m zaterdag tussen 7-21 uur met tussenpozes van 10-15 minuten *navettes*, kleine bussen; daar kunt u met een ZAPticket (blz. 19) gebruik van maken.

Met de fiets

Op ruim 130 fietsparkeerplaatsen in Lille, La Madeleine, Marcq-en-Baeroul en Villeneuve-d'Ascq staan 1100 witte fietsen ter beschikking. Deze V'Lillefietsen € kunt u op een andere stallingplaats weer achterlaten. Deze fietsen zijn vooral praktisch voor kort gebruik. Het eerste halfuur is gratis, daarna zijn de kosten € 1 per halfuur. U moet wel een abonnement nemen, eventueel tevoren te regelen, voor € 1,60 per 24 uur of € 7 p.w. Dat werkt via internet, met een creditcard. U krijgt twee persoonlijke codes: ter plaatse activeert en deactiveert u per mobiele telefoon; www.vlille.fr.

Voor langer gebruik is reguliere fietsverhuur voordeliger. Fietsenwinkels met verhuur zijn Altermove, 1, rue des Arts (zo. gesl.) en Atelier Vélo, Avenue Willy-Brandt (zo.-ma. en 13-14 uur gesl.). Bij Oxygène, bij de parkeerplaats Champ de Mars, zijn van ma.-za. 7-20 uur elektrische fietsen te huur; voor een weekend (drie dagen) betaalt u als parkeerder € 16, anders € 20; hier zijn ook segways te huur.

Met de taxi

Taxi Union, tel. 03 20 06 06 06

Taxi Rihour, tel. 03 20 55 20 56

Taxi Gare, tel. 03 20 06 64 00

Starttarief € 2, € 1,90 p/km, zondag- en nachttarief € 2,44 p/km.

In het centrum ziet u geregeld fiets-taxi's (Happy Moov, ma.-za. 11-19 uur, tel. 06 24 16 08 18, www.happymoov.com). Met maximaal twee personen neemt u achter de trappende chauffeur (m/v) plaats. De ritprijs bedraagt afhankelijk van de zone € 4-6 (1 pers.), of € 6-9 (2 personen).

V'Lillefietsen

Stadsrondritten

Met de bus

City Tour: Place Rihour (tegenover het Office de Tourisme), duur circa vijf kwartier, di.-za. 10-17 uur elk uur, zo.-ma. elke twee uur. U stelt de koptelefoon in op een taal naar keuze (ook Nederlands) voor begeleidende uitleg onderweg. Tarief € 12, groepen vanaf vier personen, 6-18 jaar en studenten € 10, inbegrepen in de City Pass.

Vieux Lille te voet met gids: Palais Rihour (Office de Tourisme), dag. om 15 uur (behalve 1 mei, tijdens de Braderie en de Journées du Patrimoine), duur twee uur. Vol tarief € 10, met korting (leeftijd, City Pass) € 8,50.

Met de boot

Boottochten over de Deûle: een stukje stadsgeschiedenis en intussen een rustig tochtje over de rivier de Deûle rond Lille. Het vaarseizoen is van april-juni za.-zon- en feestdagen, juli-augustus di. t/m zo., september wo., za. en zo. Vertrek om 14.30, 15.30, 16.30 en 17.30, afhankelijk van het seizoen, € 6 per

persoon. Zie voor de exacte vaartijden www.isnor.fr.

Feestdagen

1 jan.: nieuwjaarsdag (*Jour de l'an*)

Pasen (*Pâques*)

1 mei: Dag van de Arbeid (*Fête du travail*); dan is er vrijwel niets open en rijdt er geen openbaar stadsvervoer!

8 mei: Wapenstilstand 1945 (*Armistice 1945*)

Hemelvaartsdag (*Ascension*)

Pinksteren (*Pentecôte*)

14 juli: *Quatorze Juillet*, de nationale feestdag

15 aug.: Maria-Hemelvaart (*Assomption*)

1 nov.: Allerheiligen (*Toussaint*)

11 nov.: Wapenstilstand van 1918 (*Armistice 1918*)

25 dec.: Kerstmis (*Noël*)

31 dec.: oudejaarsavond (*St-Sylvestre*)

Feesten en festivals

Art Up!: maart of april, www.art-up.com. Europese salon voor eigentijdse

Praktische informatie

kunst waar ruim 20.000 bezoekers op af komen; www.art-up.com.

La Louche d'Or (De Gulden Pollepel): 1 mei, internationaal soepfestival in de wijk Wazemmes, waar niet alleen soep wordt opgedist, maar ook (straat)podiumkunsten worden vertoond.

Lille Piano(s) Festival: juni, www.lillepianosfestival.fr. Een concertreeks met internationaal befaamde pianisten die stukken van veel Franse maar ook buitenlandse componisten spelen. Met medewerking van het Orchestre National de Lille onder leiding van Jean-Claude Casadesus.

Braderie de Lille: het weekend van september waar de eerste zondag in valt (10, blz. 55). Tevens vindt dan de – halve – marathon plaats, www.semi-marathon-lille.fr. De stad is dan overvol, attracties zijn vrijwel alle gesloten.

NAME Festival: half september of oktober, www.lenamefestival.com. Een hoofdrol voor elektronische muziek, een van de grote podia is in Tourcoing.

Journées du Patrimoine: 3e weekend van september; open huis in talloze erfgoedmonumenten.

Marchée de Noël: de hele advent tot en met 30 december kerstmarkt op de Place Rihour en Grand Place.

Lille3000: eens per drie jaar groots, maanden durend cultureel spektakel op diverse locaties in de stad; www.lille3000.com. Het programma is voortgekomen uit Lille 2004 – de evenementen rond Lille Culturele Hoofdstad. Eerstvolgende spektakel in 2018.

Gezondheid

Openbare **ziekenhuizen** kennen een 24-uurs alarmdienst (alarmnummer, blz. 25). In Frankrijk hebben EU-burgers op vertoon van een **Europese gezondheidskaart** (EHIC) recht op medisch spoedeisende zorg gedurende een tijdelijk verblijf. Zij kunnen dokterskosten

verhalen op de Franse sociale verzekering. De EHIC is persoonsgebonden. De meeste ziektekostenverzekeraars geven hun leden standaard een pasje met EHIC-vermelding. Hebt u er geen, dan kunt u de Europese gezondheidskaart kosteloos online aanvragen via www.ehic.nl. Omdat buitenlandse verzekeringen meestal geen volledige dekking geven, doet u er goed aan een aparte reisverzekering af te sluiten.

Apotheken, in de regel geopend maandag-zaterdag tot 20 uur, zijn te herkennen aan een groen kruis. Dag en nacht geopend is de **Grande Pharmacie des Halles**, 99, rue Masséna, tel. 03 20 54 02 74, metro: République/Beaux Arts.

Informatie

Frans Verkeersbureau

Atout France
nl.franceguide.com

Departement Nord

CDT Nord
www.tourisme-nord.fr

Toeristische informatie in Lille

Office de Tourisme: Palais Rihour, Place Rihour, tel. +33 359 57 94 00, in Frankrijk 0891 56 20 04 (€ 0,22 p/m), www.lille-tourism.com, ma.-za. 9.30-18 uur, zonen feestdagen 10-16.30 uur, gesl. 1 januari, 1 mei en 25 december.

Het Office de Tourisme verschaft inlichtingen over evenementen en bezienswaardigheden, uitstapjes, rondritten en rondleidingen door de stad. Ook verstrekt het stads- en metroplattegronden, hotel- en restaurantgidsjes, en kunt u er hotelkamers laten reserveren, tijdens kantooropeningsuren ook per telefoon. Veel brochures zijn van de website te downloaden.

Kinderen

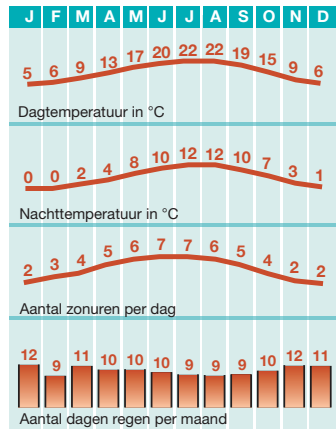
Door de kleinschaligheid is Lille ook een aardige bestemming voor kinderen. Het stadspark met de – vrij toegankelijke – dierentuin ligt aan de rand van het centrum; ook kunnen daar in de zomer bootjes en waterfietsen worden gehuurd.

Het belfort (6, blz. 44) is weliswaar geen Eiffeltoren, maar voor kinderen nog altijd een indrukwekkende beklimming. Erg mooi van opzet en ook nog leerzaam is het natuurhistorisch museum (blz. 77). Een kijkje in middeleeuwse panden, zoals het Musée de l'Hospice Comtesse, is een rechtstreeks uitstapje naar de middeleeuwen, waar een speurtochtje de spanning nog wat opvoert. Een ritje met de onbemande metro valt altijd in de smaak, evenals 'treinen kijken' bij Lille Europe en een stadstour per dubbeldekker.

De meeste bezienswaardigheden zijn gratis voor kinderen; in het openbaar vervoer reizen kinderen van 4-10 jaar voor half geld. Veel restaurants serveren kindermenu's.

Klimaat en reisseizoen

Lille is het hele jaar een aantrekkelijke reisbestemming. Mocht het regenen of koud zijn, dan biedt de stad genoeg overdekt vertier. De mooiste maanden zijn van mei tot oktober. Het weekend van en rond 1 mei en begin september (Braderie) zijn de topdrukke periodes. Het culturele programma (opera en andere podiumkunsten) loopt van half september tot en met mei. Befaamde restaurants hebben hun jaarlijkse vakantie vrijwel zonder uitzondering in augustus. Terrasbezoek kan op de Place du Général de Gaulle vrijwel het hele jaar: daar zijn grote parasols met ingebouwde verwarmingssystemen geïnstalleerd.

Het klimaat in Lille

Openingstijden

Banken: ma.-vr. 9-16.30 uur

Winkels: in de regel ma.-za. 10-19 uur, kleine boetieks maandagochtend en tussen de middag gesloten. Veel bakkers, kaaswinkels en andere levensmiddelenzaken zijn op zondagochtend geopend, maar op maandag dicht.

Kantoren: ma.-vr. 8-18 uur

Restaurants: meestal van 12-14.30 en van 19-22.30 uur. Op zondagavond, sommige ook op maandag en in augustus zijn veel restaurants gesloten.

Musea: meestal 9/10-17 uur. Stedelijke musea zijn op maandag dicht, staatsmusea op dinsdag en feestdagen.

Overigens: de zomer- en winteruitverkoop van winkels is landelijk vastgelegd. De zomeruitverkoop start doorgaans de laatste woensdag van juni en loopt tot eind juli door; de wintervoorraden worden tussen half januari en half februari opgeruimd. Veel kleine boetieks zijn de daaraan voorafgaande dag (of twee dagen) gesloten.

Praktische informatie

Reizen met een handicap

Lille maakt het mensen die minder valide zijn niet bepaald gemakkelijk. De kasseienstraatjes en smalle trottoirs van Vieux Lille zijn niet het enige obstakel, ook in de rest van de stad is vrijwel nergens rekening gehouden met gehandicapten. Alleen de grote hotels beschikken over een lift die ook daadwerkelijk voor gehandicapten toegankelijk is. De metro, een aantal buslijnen en de City Tour zijn rolstoeltoegankelijk.

Reserveren

In de betere restaurants die in deze gids worden aanbevolen kunt u voor 's avonds – zeker in het weekend – het beste een tafel reserveren. Vaak hoeft dat pas op de voorafgaande dag, maar bij de toppers is het meestal nodig een

aantal dagen van tevoren een plaats te bespreken. Ook kaartjes voor theater, opera en concert kunt u het beste reserveren, omdat er niet veel alternatieve podiumkunsten op de agenda staan.

Roken

Het rookverbod, dat in Frankrijk al langer geldt voor openbare gebouwen, ziekenhuizen, scholen, stations, metro en dergelijke, is sinds 2008 uitgebreid met hotels, restaurants, cafés en discotheken. Ook worden op diverse plaatsen buiten, voor de deur, beperkingen voor rokers opgelegd.

Sport

Fietsen

Sportieve fietsers volgen de Deûle. In de Monts de Flandre zijn leuke toeris-

Operagebouw, aan de Place du Théâtre

Veiligheid en noodgevallen

Lille onderscheidt zich wat veiligheid betreft niet van andere middelgrote steden. Mijd daarom 's nachts afgelegen of slecht verlichte buurten en onveilige wijken in de voorsteden. Zakkenrollers houden zich bij uitstek op in de stations en drukke warenhuizen.

Alarmnummer

Het landelijke alarmnummer is 112

Gevonden voorwerpen

Objets trouvés, Police Municipale, rue Frédéric-Combemale, tel. 03 20 50 55 99

Ambassades

Nederlandse ambassade: 7-9, rue Éblé, 7e arr., 75007 Parijs, tel. 01 40 62 33 00, frankrijk.nlambassade.org, ma.-vr. 9-13 en 14.30-18 uur (maak voor bezoek een afspraak)

Consulaat Lille: 4, rue des Canoniers, tel. 03 20 54 07 04, frankrijk.nlambassade.org, ma.-vr. 9-12 uur (geen paspoortaanvragen, wel laissez-passer)

Belgische ambassade: 9, rue de Tilsitt, 75840 Parijs, tel. 01 47 54 07 64 (alleen bij noodgevallen), www.diplomatie.be/parisnl

tische fietsroutes uitgezet. Door akkerland gaat een niet te zware, landelijke route tussen Mons-en-Pévèle en Auchy-les-Orchies (35 km). Routes met beschrijvingen zijn te vinden op www.tourisme-nord.fr (Loisirs, Tous les circuits de randonnée, Les circuits à vélo).

Hardlopen

Lekker in vorm blijven tijdens een citytrip Lille? Een rondje in het citadelpark leent zich daar uitstekend voor. Of doe mee met de halve marathon in september (www.semimarathon-lille.fr).

Voetbal

In 2012 is een multifunctioneel stadion geopend, het Grand Stade Lille Métropole Pierre Mauroy, dat aan 50.000 mensen plaats biedt, desgewenst overdekt, bij voetbal- en rugbywedstrijden. De thuishspelende voetbalclub is LOSC, daarnaast wordt het voor grootschalige concerten gebruikt; www.stade-pierre-mauroy.com. Bij het stadion be-

vinden zich twee hotels (twee en drie sterren).

Telefoon en internet

Telefoon: Alle Franse telefoonnummers bestaan uit tien cijfers.

Landnummer Frankrijk: +33

Landnummer België: + 32

Landnummer Nederland: +31

De kosten voor gesprekken, sms en internet zijn afhankelijk van uw provider.

Internet: in Lille zijn wifihotspots te vinden bij de Alliance Couvent des Minimes (17, quai du Wault), Express by Holiday-Inn Lille Centre (75, rue Léon Gambetta) en Hotel des Tours (27, rue des Tours). Zie voor een uitgebreid en actueel overzicht voor hotspots bij cafés en restaurants www.wificafespots.com (France, Lille). In principe bieden alle hotels internettoegang, maar de ontvangst was in 2015 nog niet overal sterk genoeg om altijd in alle ruimtes te functioneren.